

PROPOSICIÓ DE LLEI SOBRE ORGANITZACIÓ TERRITORIAL I DIVISIÓ ADMINISTRATIVA DE CATALUNYA

PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI DEL PSUC (Reg. 6911)

A LA MESA DEL PARLAMENT

En nom del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat de Catalunya, d'acord amb allò que preveu el Reglament de la Cambra, presenta la següent

PROPOSICIÓ DE LLEI SOBRE ORGANITZACIÓ TERRITORIAL I DIVISIÓ ADMINISTRATIVA DE CATALUNYA

Exposició de motius

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya en el seu article 5, apartat 3, diu : «Una llei del Parlament regularà l'organització territorial de Catalunya d'acord amb el present Estatut, tot garantint l'autonomia de les diferents entitats territorials».

Després de cinc anys i mig d'autonomia estatutària i de funcionament del Parlament ja és més que necessari afrontar aquell mandat.

Avui a Catalunya es dona una complexitat d'Administracions, algunes heretades del passat, que poc s'adiu amb un sentit democràtic, nacional i participatiu de la vida pública.

La reivindicació constant de tots els moviments catalanistes al llarg de la història ha estat acabar amb l'esquarterament de Catalunya i enfortir el seu govern. D'altra banda, és l'Administració local, els seus ajuntaments en primer lloc, l'altre nivell que cal potenciar per a garantir l'interès dels ciutadans en el regiment de la cosa pública.

A Catalunya l'any 1936 es va decretar una divisió territorial de base comarcal. Ara caldria reconèixer-ho i adaptar-ho a la realitat dels nostres temps.

Finalment, aquesta iniciativa ha de contemplar-se especialment relacionada amb la necessitat de convertir Catalunya en una província única, via Llei Orgànica a les Corts Generals.

Títol I De la divisió territorial i dels municipis

Article 1

1. La Generalitat de Catalunya estructura la seva organització territorial en municipis, comarques i vegueries.
2. Tenen caràcter d'ens locals territorials els municipis i les comarques.

3. Les vegueries són ens de gestió desconcentrada de la Generalitat de Catalunya.
4. Pel tractament específic dels interessos propis dels fets metropolitans de Catalunya, es preveu la creació d'entitats de caràcter metropolitana.

Article 2

1. Els municipis de Catalunya són les entitats bàsiques de l'organització territorial de la Generalitat i punt essencial de la representació política i la participació dels ciutadans en els afers públics que institucionalitzen i gestionen amb autonomia els interessos propis de les corresponents col·lectivitats.

2. La funció representativa i participativa dels ciutadans serà regulada per la Llei de Govern Local de Catalunya, conformement amb la Llei de Bases de Règim Local, bo i respectant l'autonomia municipal.

Article 3

1. Els municipis, per a la gestió de llurs interessos i en l'àmbit de les seves competències, poden promoure tota classe d'activitats i prestar tota mena de serveis públics per tal de contribuir a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal.

2. Sens perjudici d'allò previst en la Llei de Bases de Règim Local, la Llei de Govern Local de Catalunya tindrà especial cura a fomentar l'adequada prestació dels serveis personals cercant la major descentralització i participació ciutadana en el si de consells, instituts, patronats i qualsevol altra entitat sectorial o territorial instituïda per a prestar i administrar la sanitat, la cultura, l'educació, l'esport, el lleure, l'assistència social, les activitats per a la joventut i el turisme.

Títol II De les comarques

Capítol I Del restabliment i el seu règim provisional

Article 4

1. Mitjançant aquesta Llei, amb la solemnitat històrica que requereix, queda restablerta la divisió territorial de Catalunya en les comarques fixades en el Decret de la Generalitat del 23 de desembre de 1936.

2. Les comarques es configuren com a entitats amb plena personalitat jurídica, naturalesa territorial local i caràcter representatiu. L'àmbit territorial de la comarca serà el dels municipis que la integren.

Article 5

1. L'òrgan de govern de la comarca és el Consell Comarcal que serà integrat per regidors de cadascun dels municipis pertanyents al seu àmbit territorial, designats per l'ajuntament respectiu, d'acord amb l'article següent.

2. Són funcions de les comarques, ostentades per llurs respectius Consells Comarcals, les següents :
- Representar i defensar els interessos generals de la comarca.
  - Preparar els inventaris de necessitats als efectes d'elaboració dels programes i de les actuacions de la Generalitat en matèria d'obres i serveis d'interès local i comarcal.
  - Proposar als organismes competents de la Generalitat les actuacions d'interès local i comarcal.
  - Evacuar les consultes que preceptivament els formularà la Generalitat per a l'exercici de les seves competències amb repercussió directa sobre la vida local i comarcal.
  - Elaborar els estudis necessaris per a l'exercici de les funcions anteriors i d'altres d'interès per als municipis i del seu àmbit.
  - La iniciativa legislativa.
  - La intervenció fixada en aquesta Llei per a l'elaboració dels seus respectius estatuts.
  - Elaborar el seu pressupost.
  - Elaborar les seves Cartes de Govern i Administració i les seves normes de funcionament en el termini de tres mesos d'haver estat constituït.
  - Aprovar la integració de nous municipis en llur àmbit territorial.
  - Qualsevol altra que se li confïi per llei o li sigui transferida.
3. Els recursos econòmics que integren el seu pressupost es nodriran per aportacions dels municipis que hi pertanyen, en proporció a la població respectiva, tot aplicant factors correctors en funció de llur activitat industrial, comercial o turística.

Article 6

1. El nombre de representants dels municipis al Consell Comarcal resultarà de la següent escala :
- Els municipis fins a 5.000 habitants tindran 1 conseller.
  - Els municipis fins a 25.000 habitants tindran 2 consellers.
  - Els municipis fins a 100.000 habitants tindran 3 consellers.
  - Els municipis fins a 200.000 habitants tindran 4 consellers.
  - Els municipis fins a 500.000 habitants tindran 5 consellers.
  - Els municipis de més de 500.000 habitants tindran 10 consellers.
2. Seran candidats a Consellers Comarcals aquells que siguin proposats com a tals per un nombre de regidors que estarà en funció del nombre de membres de l'Ajuntament respectiu d'acord amb la següent escala :

*Nombre de regidors
de l'Ajuntament*

5
7
9
11
13 o més

*Nombre mínim de regidors proposants
necessari per a ésser proclamat candidat*

2
2
3
3
4

3. D'entre els membres del Consell s'elegirà el President.

Capítol II Del seu règim definitiu i estatutari

Article 7

Per tal d'assolir les competències previstes en aquesta Llei, els municipis limítrofs caracteritzats per llur tradició històrica, cultural o econòmica comuna, podran constituir-se en comarques de règim estatutari.

Article 8

1. Dins els termes de les bases de règim local i d'allò previst en aquesta Llei, els estatuts seran la norma institucional bàsica de les comarques com a punt integrant del seu ordenament jurídic.

2. Els estatuts de les comarques s'aprovaran per Llei de Catalunya i hauran de fer constar :

- a) La denominació de les comarques.
- b) L'àmbit territorial.
- c) El règim de funcionament i l'organització dels òrgans de govern.
- d) Les competències assumides i les bases per al traspàs dels serveis que els correspondran.
- e) Els recursos econòmics que tinguin assignats.

3. La reforma dels estatuts s'ajustarà al procediment que ells mateixos estableixin. Quan l'abast de la reforma afecti l'àmbit territorial, la iniciativa legislativa, si s'exerceix per les mateixes comarques, haurà d'ésser conjunta amb les altres entitats afectades.

Article 9

1. Les competències de les comarques seran pròpies, transferides o delegades.

2. Seran competències pròpies les que fixi l'estatut respectiu.

3. Seran competències transferides aquelles que la Generalitat ha assumit de les extingides diputacions provincials i siguin transferides mitjançant el procediment establert en aquesta Llei.

4. Els ajuntaments podran transferir funcions i activitats pròpies a la comarca previ acord del ple respectiu.

5. Correspondrà a les comarques la iniciativa legislativa prevista en l'article 32.6 de l'Estatut de Catalunya.

6. Sense perjudici d'allò que disposa l'article 42.4 de la Llei de Bases de Règim Local, les comarques podran assumir en llurs estatuts les competències previstes en els articles 25.2 i 26 de la Llei de Bases de Règim Local i les que la Generalitat els atribueixi, la Llei de Govern Local de Catalunya o en altres lleis de caràcter sectorial.

Article 10

1. El procés de constitució de les comarques de Règim Estatutari s'iniciarà a instàncies dels municipis interessats, els quals presentaran, prèvia l'aprovació pels seus respec-

tius plens, un projecte d'estatut, amb el contingut i requisits previstos en aquesta Llei, davant el Consell Comarcal respectiu.

2. Si el projecte d'estatut incorpora la totalitat dels municipis de l'àmbit territorial propi de la comarca, prèvia aprovació pel Consell Comarcal per majoria absoluta, l'empara de la iniciativa legislativa prevista en aquesta Llei i en l'Estatut de Catalunya, presentarà el projecte davant la Mesa del Parlament de Catalunya.

3. Si el projecte d'estatut no incorpora la totalitat dels municipis existents en l'àmbit territorial de la mateixa comarca, el Consell Comarcal d'aquesta requerirà als municipis restants a l'adhesió en el projecte presentat o a l'elaboració d'un projecte diferent.

4. Si en el termini previst en el requeriment referit en el paràgraf anterior la resta dels municipis haguessin aprovat l'adhesió a l'esmentat projecte, la comarca tramitarà la iniciativa d'igual forma a la prevista en el paràgraf 2 d'aquest article. L'adhesió al projecte d'estatut podrà incorporar els vots particulars que hom consideri pertinents, que hauran d'ésser debatuts, aprovats o rebutjats pel Consell Comarcal. El rebuig de vots particulars presentats no podrà motivar la retirada de l'adhesió.

5. Si en el termini previst en el requeriment referit en el paràgraf 3 d'aquest article s'haguessin presentat davant la comarca els projectes d'estatut dels municipis existents en l'àmbit territorial de la comarca, seran debatuts i, en el seu cas, aprovats per separat pel Consell Comarcal amb votació que requerirà majoria absoluta. Si algun projecte no fos recolzat, s'obrirà un nou període d'esmenes. El nou projecte haurà d'ésser aprovat per majoria simple. Les modificacions establertes en cap cas motivaran la retirada del projecte. Un cop aprovats tots els projectes es presentaran davant la Mesa del Parlament de Catalunya.

6. Si no resultés aprovat un determinat projecte pel Consell Comarcal, o el projecte o projectes presentats no incorporeessin tots els municipis de l'àmbit comarcal, no podrà exercir-se la iniciativa legislativa prevista en aquest article.

Article 11

Correspon al Parlament de Catalunya, en defecte de la iniciativa local :

a) Endegar i aprovar els estatuts a territoris segregats de l'àmbit previst per alguna de les comarques instituídes per aquesta Llei.

b) Endegar i aprovar els estatuts a territoris que afectin més d'una comarca de les instituídes en aquesta Llei.

c) Substituir la iniciativa de les corporacions locals si en el termini de cinc anys d'ençà la publicació d'aquesta Llei no s'hagués aprovat l'estatut d'alguna comarca.

Article 12

1. Quan en l'àmbit territorial d'una comarca de les instituídes en aquesta Llei s'hagin promogut dos o més projectes d'estatut amb àmbits territorials distints, llur aprovació implicarà la segregació de la comarca originària.

2. Si l'estatut afectés l'àmbit territorial de més d'una comarca, la Llei que l'aprovi regularà també la segregació parcial de les comarques afectades.

Títol III Dels fets metropolitans

Article 13

Els diversos fets metropolitans que hom pugui reconèixer a Catalunya es regularan per llei específica del Parlament, tenint en compte l'article 43 de la Llei de Bases de Règim Local. Altrament, la gestió dels serveis supracomarçals de caràcter i àmbit metropolità podran ésser assumits per autoritats metropolitanes de caràcter mancomunal previ acord de les comarques interessades.

Títol IV De les vegueries

Article 14

1. Per a la gestió desconcentrada de les competències de la Generalitat es crearan vegueries.
2. L'àmbit territorial de les vegueries serà decidit pel Govern de la Generalitat prèvia consulta als Consells Comarcals, i amb l'assessorament de la Comissió d'Experts.
3. Els serveis i la capitalitat de cada vegueria podran fixar-se en una o més ciutats.

Article 15

1. Per a la gestió, direcció i coordinació de l'administració perifèrica de la Generalitat es nomenarà, a cada vegueria, amb categoria de director general, un Veguer de la Generalitat.
2. Correspon al Veguer de la Generalitat :
  - a) Dirigir i coordinar l'administració de la Generalitat en l'àmbit de la vegueria, tot impartint, d'acord amb els directius del Consell Executiu, les instruccions necessàries per a ordenar l'activitat dels seus serveis.
  - b) Mantenir i fomentar les necessàries relacions de cooperació i coordinació amb l'Administració local.
  - c) Exercir qualsevol altra atribució conferida per llei.

Article 16

Per tal d'acomplir les funcions de direcció de l'Administració perifèrica de la Generalitat, podrà constituir-se una Comissió que, presidida pel Veguer de la Generalitat, estarà integrada pels titulars de les delegacions territorials de cadascuna de les Conselleries de la Vegueria.

Article 17

El Veguer de la Generalitat facilitarà als òrgans de Govern de les entitats locals la informació que necessitin per al millor acompliment de llurs competències. Així mateix, les

entitats locals facilitaràn al Veguer de la Generalitat la informació que aquest els sol·liciti pel millor acompliment dels seus fins.

Article 18

El Veguer de la Generalitat rebrà a través del President les instruccions necessàries per a l'exercici de llurs funcions.

Així mateix, mantindrà la comunicació necessària amb els distints Departaments als quals podrà elevar informes sobre les qüestions de llur específica competència.

Article 19

En l'àmbit regional i autonòmic podran crear-se per llei del Parlament, prèvia audiència dels òrgans representatius de l'Administració local previ acord de la Comissió Mixta previst en l'article 22, entitats de dret públic per a la gestió dels serveis de caràcter supra-comarcal.

Les esmentades entitats tindran una composició paritària integrada per representants de les comarques i per membres designats per la Generalitat.

Títol V Del procediment legislatiu, la Comissió d'Experts i la Comissió Mixta de Transferències

Article 20

Modificant parcialment el procediment legislatiu ordinari, per a la tramitació parlamentària dels projectes d'estatuts de les comarques i altres ens previstos en aquesta Llei es tindran en compte les següents excepcions :

a) Coneixerà, debatrà i aprovarà, en el seu cas, els projectes d'estatuts de les comarques, amb competència legislativa plena, la Comissió Primera del Parlament de Catalunya.

b) Rebut per la Comissió qualsevol projecte d'estatut, el trametrà a la Comissió d'Experts per a l'ordenació territorial de Catalunya, amb el requeriment de dictamen que haurà d'ésser lliurat en el termini d'un mes.

Article 21

1. Es crea la Comissió d'Experts per a l'Ordenació Territorial de Catalunya, com a òrgan consultiu que exerceix les seves funcions amb autonomia orgànica i funcional.

2. Integraran la Comissió set persones de rellevant trajectòria professional en la geografia, la història, l'economia i l'administració pública de Catalunya, elegits per majoria de dos terços pel Ple del Parlament de Catalunya i nomenats pel President de la Generalitat.

3. La Comissió es dissoldrà un cop informats la totalitat dels projectes d'estatut de les comarques, les possibles modificacions de l'àmbit territorial i competencial de les entitats

locals de Catalunya i qualsevol altre afer que el Parlament o el Consell Executiu pugui formular-li. En qualsevol cas es dissoldrà en el termini de sis anys des de la publicació d'aquesta Llei.

4. En el termini d'un mes des de la publicació de la Llei hauran d'haver-se nomenat els membres de la Comissió, els quals, d'ençà dos mesos més des de llur nomenament, hauran d'haver aprovat el Reglament de Règim Interior i les normes de funcionament.

5. Correspon al Consell Executiu dictar les normes necessàries per al funcionament de la Comissió.

Article 22

1. Les funcions, serveis i competències assumits per la Generalitat com a conseqüència de la desaparició de les diputacions provincials de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona podran transferir-se als municipis i les comarques un cop hagin estat aprovats tots els estatuts d'aquestes.

2. Serà nomenada una Comissió Mixta encarregada d'inventariar els béns i drets que hauran d'ésser objecte de traspàs a les entitats locals, de concretar els serveis i institucions que hauran d'ésser traspassats i de procedir a l'adaptació, si cal, dels que passaran a la competència de l'Administració local.

3. La Comissió Mixta serà integrada paritàriament per vocals designats pel Govern de la Generalitat i per representants de l'Administració local i ella mateixa establirà les seves normes de funcionament.

Els acords de la Comissió Mixta prendran la forma de proposta al Govern, que els aprovarà mitjançant Decret, i aquells acords figuraran com a annexos al Decret i seran publicats al *Diari Oficial de la Generalitat*, i adquiriran vigència a partir d'aquesta publicació.

4. La Comissió Mixta establirà els calendaris i els terminis per al traspàs de cada servei.

Disposicions transitòries

Primera

Els Consells d'Alta Muntanya, establerts per la Llei 2/1983, del 9 de març, es dissoldran i assumiran llurs funcions, competències i patrimoni, els Consells Comarcals establerts per aquesta Llei en el seu propi àmbit territorial, d'acord amb el que reglamentàriament es dictarà.

Segona

El Consell Intercomarcal de les Terres de l'Ebre, establert pel Decret del 4 de desembre de 1978 i reorganitzat pel Decret 197/1982, de l'1 de juliol, quedarà dissolt i assumiran llurs funcions, competències i patrimoni els Consells Comarcals establerts per aquesta Llei en el seu propi àmbit territorial, d'acord amb el que reglamentàriament es dictarà.

Tercera

El Consell Executiu de la Generalitat ha de dotar les comarques dels béns i els mitjans necessaris per a portar a terme les funcions que aquesta Llei els atribueix.

Quarta

En el termini de sis mesos des de la publicació d'aquesta Llei, els municipis que per llurs característiques geogràfiques, socials, econòmiques o culturals, per acord del Ple de l'ajuntament respectiu i per majoria absoluta, podran sol·licitar la incorporació a una comarca limítrofa, segregant-se de la comarca a la qual pertanyen segons la divisió fixada pel Decret del 23 de desembre de 1936.

Un cop aprovada la moció de segregació pel Ple del respectiu s'oficiarà un requeriment d'incorporació a la comarca en la qual pretén integrar-se. El Consell Comarcal de la comarca requerida haurà d'acceptar la incorporació.

Cinquena

Les vegueries previstes en l'article 14 hauran d'haver-se creat en el termini d'un any des de la publicació d'aquesta Llei, per Decret.

Disposició addicional

El règim del personal al servei de les entitats locals creades per aquesta Llei serà regulat per la Llei de Govern Local de Catalunya, que regularà també les finances de cadascuna.

Disposició final

S'autoritza el Consell Executiu de la Generalitat perquè dicti les disposicions reglamentàries per a l'aplicació de la present Llei, bo i respectant l'autonomia de les entitats locals i sens perjudici d'allò que estableix la Llei de Govern Local de Catalunya.

